

УДК 336.1

Олена Панухник, к.е.н., доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

МОЖЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ СВІТОВОГО ДОСВІДУ В ПИТАННЯХ СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМИ ПОЗИКАМИ ТА ІНВЕСТИЦІЯМИ

Анотація. В роботі розглянуто досвід зарубіжних країн щодо створення ефективної системи управління місцевими позиками та інвестиціями, використання якого може стати рушійною силою розвитку економіки муніципальних утворень України.

Ключові слова: місцеві позики та інвестиції, боргові зобов'язання муніципалітетів.

Olena Panukhnyk

ADAPTATION OPPORTUNITIES OF WORLD EXPERIENCE FOR EFFICIENT MANAGEMENT OF MUNICIPAL BONDS AND INVESTMENT

Abstract. The paper discusses the experience of foreign countries for efficient management of local borrowings and investments, the use of which may become the driving force of economic development of Ukrainian municipalities.

Keywords: local loans and investments, debt obligations of municipalities.

Прийняття рішень про здійснення місцевих запозичень має ґрунтуватися на ретельних оцінках витрат і результатів інвестиційних проектів, фінансованих на позичковій основі та враховувати існуючі бюджетні пріоритети. В іншому разі – за відсутності чітких інвестиційних пріоритетів та зваженої оцінки доходності інвестиційних проектів місцеві запозичення можуть мати своїм результатом збільшення витрат місцевих бюджетів та виникнення ризиків дестабілізації фінансової системи країни.

Для стимулювання попиту інвесторів на боргові зобов'язання муніципалітетів, права кредиторів і процедури врегулювання дефолтів місцевих органів мають бути чітко визначені. Врегулювання проблемних питань має поширюватися на: попередження муніципальних дефолтів; визначення порядку реорганізації і врегулювання боргових вимог кредиторів; підтримання належного рівня фінансування суспільно значущих послуг з місцевого бюджету. Законодавство має гарантувати достатній ступінь захисту кредиторів та забезпечувати високий рівень відповідальності позичальників за ефективне використання залучених коштів.

У США питання, пов'язані із банкрутствами муніципалітетів, регулюються спеціальним розділом Коду про банкрутства. Реорганізація муніципальних боргів, як правило, проводиться шляхом подовження строку погашення, скорочення боргових виплат на найближчий період, рефінансування боргу через надання нових позик і зменшення деяких видатків бюджету. Можливість продажу активів позичальника і розподілу грошових надходжень на користь кредиторів не передбачається. Як правило, у випадку дефолтів муніципалітети втрачають право фінансової незалежності: врегулювання найбільш проблемних питань забезпечують уряди штатів.

В Україні процедура врегулювання боргових вимог кредиторів може виглядати наступним чином. Спершу, боргові зобов'язання виконуються за рахунок реалізації об'єктів застави. При наявності згоди кредиторів позичальник може вдатися до реструктуризації боргових зобов'язань. Надалі, якщо кредитори мають непогашені вимоги, вони мають бути наділені правом звертатися до Міністерства фінансів України з приводу введення режиму зовнішнього фінансового управління. Метою зовнішнього

режиму є погашення накопиченої заборгованості муніципалітету при гарантуванні надання базових соціальних послуг населенню.

Створення ефективної системи управління місцевими позиками та інвестиціями стане рушійною силою розвитку економіки муніципальних утворень. Зниження ризиків, пов'язаних з місцевими запозиченнями, створить передумови для мобілізації тимчасово вільних коштів населення, підприємств, фінансових установ і спрямування їх на досягнення стратегічних цілей розвитку.